

9. SINIF ÇALIŞMA SORULARI

I.ÜNİTE

1. Tarihte olayların zamanını bilmek ne işe yarar? **Olaylar arasında sebep sonuç ilişkisi kurmamızı sağlar**
2. Tarih biliminin yönteminde ilk aşama hangisidir? **Kaynak arama veya tarama**
3. Tarih biliminin yönteminde sonuca ulaşıldığı son aşama hangisidir? **Sentez veya Terkip**
4. Tarihin sınıflandırılmasının amacı nedir? **Tarihin incelenmesini kolaylaştırmak**
5. Tarihin sınıflandırılması kaç çeşittir? **Zamana-mekana-konuya göre olmak üzere 3 tanedir**
6. Güneş yılına göre ilk takvimi kimler bulmuştur? **Mısırlılar**
7. Ay yılına göre ilk takvimi kimler bulmuştur? **Sümerler**
8. Miladi takvime kimlerin katkısı olmuştur? **Roma hükümdarı Sezar ve Papa Gregoryus**
9. Türklerin kullandığı ilk takvim hangisidir? **12 Hayvanlı Takvim**
10. Melikşah adına düzenlenen takvim hangisidir? **Celâli Takvimi**
11. Celâli takvimini hazırlayan heyetin başkanı kimdir? **Ömer Hayyam**
12. Atatürk Türk tarihinin araştırılması için hangi kurumu kurmuştur? **Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti – Bugünkü adıyla Türk Tarih Kurumu**
13. Tarihi olayları değerlendirirken nelere dikkat edilmelidir? **Tarafsız olmak ve dönemin koşullarını dikkate almak**
14. Yaşayan dünyaca ünlü tarihçimiz kimdir? **Halil İnalık**
15. Geçmişteki olaylardan ders almayı amaçlayan ve genellikle kahramanlıklardan bahseden tarih türüne ne denir? **Pragmatik (Öğretici) tarih**
16. Pragmatik (Öğretici) tarih yazıcılığının temsilcisi kimdir? **Tükidides**
17. Hikayeci tarih yazıcılığının ilk temsilcisi ve Tarihin babası sayılan kimdir? **Heredot**
18. Osmanlı devletinde resmi devlet tarihçisine ne denir? **Vakanüvis**
19. Osmanlı devletindeki ilk vakanüvis kimdir? **Naima Efendi**
20. Tarih öncesi dönemlerde hangi bilim dallarından faydalanılamaz? **Epigrafi ve Paleorafi**
21. Kronoloji bilimi tarihe hangi amaçla yardımcı olur? **Olaylar arasında sebep sonuç ilişkisi kurmak için**
22. Nüvizmatik (Meskûkât) bilimi neye denir? **Para bilimi (sikke bilimi)**
23. Antropoloji bilimin konusu nedir? **İrk bilimi**
24. Toplumların yaşayışlarını, kültürlerini, geleneklerini inceleyen bilimin adı nedir? **Etnografya**
25. Armaları ve simgeleri inceleyen bilimin adı nedir? **Heraldik**
26. Mühür bilimine ne denir? **Sigilografi**
27. Tarihi buluntuların yaşının belirlenmesinde hangi yöntemden faydalanılır? **Karbon 14 (Arkeometri)**

II. ÜNİTE

1. Tarih öncesi döneme ne denir? **Prehistorik dönem**
2. Klan nedir? **Küçük, az insan topluluğu**
3. Tarih öncesi dönemde Anadolu'daki en eski yerleşim nerelerde görülür? **Antalya yakınları, Karain ve Beldibi Mağaraları**
4. İnsanlık tarihinin en uzun dönemi hangisidir? **Eski Taş Çağı (Paleolitik=Kabataş)**
5. Türkiyede bilinen en eski yerleşim yeri neresidir? **İstanbul Yarımburgaz Mağarası**
6. Ateş hangi dönemde bulunmuştur? **Yontma Yaş Çağı (Orta Taş=Mezolitik)**
7. Mikrolit nedir? **Günlük yaşamda kullanmaya yönelik küçük araç gereçlerdir.**
8. İnsanoğlunun tarımsal üretime geçtiği, ilk kez yerleşik yaşama geçtiği, hayvanları evcilleştirdiği, toplumsal iş bölümünün gerçekleştirildiği dönem hangi dönemdir? **Cilâli Taş Çağı (Neolitik Çağ = Yenitaş Çağı)**
9. İnsanların ilk kullandığı maden hangisidir? **Bakır**
10. İlk şehir devletleri ve ardından büyük devletlerin kurulduğu devir hangi devirdir? **Tunç Devri**
11. Cilâli Taş Çağında Anadolu'daki en önemli yerleşim yerleri nereleridir? **Diyarbakır'daki Çayönü (İlk tarımsal üretim) Konya'daki Catalhöyük (ilk şehir yerleşmesi)**

12. Bakır (Kalkolitik) Dönemde Anadolu'daki yerleşim yerleri nereleridir? **Çanakkale(Truva), Burdur(Hacılar), Yozgat(Alışar), Çorum (Alacahöyük)**
13. Mezopotamya Sümer şehir devletlerine ne ad verilir? **Site**
14. Mezopotamya'daki ilk devlet hangisidir? **Sümerler**
15. Gılgamış destanı ve Tufan Hikâyesi hangi topluma aittir? **Sümerler**
16. Daireyi 360 parçaya bölen, uzunluk, hacim, alan ve ağırlık ölçülerini hesaplayan devlet hangisidir? **Sümerler**
17. Sümer şehir devletlerinin başındaki yöneticilere ne ad verilir? **Ensi veya Patesi**
18. Sümer tapınaklarına ne ad verilir? **Ziggurat (Tapınak - Tahıl Ambarı – Okul – Gözlemevi)**
19. Dünya tarihinin ilk yazılı kanunlarını kim hazırlamıştır? **Lagaş Kralı Urukagina (Sümerler)**
20. Tarihte ilk imparatorluğu ve ilk düzenli orduyu kimler kurmuştur? **Akadlar**
21. Mezopotamya'da en gelişmiş kanunları kim yapmıştır? **Babil Kralı Hammurabi**
22. Tarihteki ilk kütüphaneyi kim nerede kurmuştur? **Asurlular Ninova'da**
23. Anadolu'ya ilk yazıyı getirenler kimlerdir? **Asurlular**
24. Asurlu tüccarların Anadolu'da oluşturdukları iş merkezlerine ne denir? **Karum**
25. Anadolu'da Asurlu tüccarlara ait ilk yazılı belgeler nerede bulunmuştur? **Kayseri (Kültepe)**
26. Türklerin en eski kültürü hangisidir? **Afanesyev kültürü**
27. Orta Asya'daki en eski kültür hangisidir? **Anav kültürü**
28. Orta Asya'daki en gelişmiş kültür hangisidir? **Tagar kültürü**
29. Orta Asya'daki en geniş yayılma alanına sahip kültür hangisidir? **Andronova kültürü**
30. Alp Er Tunga destanı kimlere aittir? **İskitler veya Sakalar**
31. Altın Elbiseli adam nedir? **İskitlere ait Esik Kurganında bulunan altından zırhtır.**
32. Mısır'daki şehir devletlerine ne denir? **Nom**
33. Mısır krallarına ne denir? **Firavun**
34. Eski Mısırlıların kullandığı resim yazısına ne denir? **Hiyeroglif**
35. Tarihte bilinen ilk yazılı anlaşma hangisidir? **Kadeş Anlaşması (Kuzey Suriyeye hakim olmak için)**
36. Kadeş Anlaşması kimler arasında yapılmıştır? **Mısır-Hitit**
37. Pi sayısını kim hesaplamıştır? **Mısırlılar**
38. İlk defa dört işlemi kimler kullanmıştır? **Mısırlılar**
39. Perslerden kalma en önemli eser hangisidir? **Persopolis Sarayı**
40. Perslerin kurduğu eyaletlere ne denir? **Satraplık**
41. Zerdüş tapınaklarına ne denir? **Ateşgede**
42. Hindistan'da derebeyliklerin başında bulunan yöneticilere ne denir? **Raca**
43. Hindistan'da siyasi birliğin kurulamamasının nedeni nedir? **Kast sistemi**
44. Meslekleri babadan oğula geçen aynı geleneklere bağlı bulunan, birinden diğerine geçişin mümkün olmadığı gruplar topluluğuna ne denir? **Kast**
45. Kast sistemini Hindistan'a kimler getirmiştir? **Hint-Ariler**
46. Kast sistemine dâhil edilmeyen köleler grubuna ne denir? **Parya**
47. Kağıt, mürekkep, pusula, matbaa, barutu kim bulmuştur? **Çinliler**
48. Dünya tarihinde ilk kez tanrı inancına sahip topluluk hangi topluluktur? **İbraniler**
49. Bugün kullandığımız Lâtin alfabesinin temelini kimler atmıştır? **Fenikeliler**
50. Hititlerden önce Anadolu'da kültür oluşturan kimlerdir? **Hattiler**
51. Hititlerin başkenti neresidir? **Hattuş**
52. Hititlerde önemli devlet meselelerinin görüşüldüğü meclise ne denir? **Pankuş**
53. Hititlerde kraliçeye ne denir? **Tavananna**
54. Hititlerde Tanrılara hesap vermek amacıyla hazırlanan yıllıklara ne denir? **Anal**
55. Hitit sanatının en önemli örnekleri nedir? **Konya'daki Yazılıkaya ve İvriz Kabartmaları**
56. Anadolu'daki ilk yazılı kanunları kim yapmıştır? **Hititler**
57. Bin Tanrı ili neresidir? **Hititler döneminde Anadolu'ya Bin tanrı ili denilmiştir.**
58. Efes'teki Artemis Tapınağı hangi uygarlıktan kalan bir eserdir? **İyonyalılar**
59. Friglerin başkenti neresidir? **Gordion**
60. Friglerin en önemli hükümdarı kimdir? **Midas**
61. Friglerin bereket tanrıçasının adı nedir? **Kibele**

62. Hayvan hikayelerinin (Fabl) il örneğini kim vermiştir? **Frigler**
63. Lidya devletinin başkenti neresidir? **Sard**
64. Dünya tarihinde ilk medeni parayı kim bulmuştur? **Lidyalılar**
65. Kral yolunu kim yapmıştır? **Lidyalılar**
66. Ege ve Yunan Uygarlıkları hangileridir? **Girit, Aka, Miken**
67. Akalarla Truvalılar arasında Çanakkale Boğazını ele geçirmek için yapılan savaş nedir? **Truva Savaşları**
68. Homeros'un İlyada destanında neler anlatılır? **Truva Savaşları**
69. Yunan medeniyetini kimler meydana getirmiştir? **Dorlar**
70. Yunan şehir devletlerine ne ad verilir? **Polis**
71. Yunan şehir devletlerinden Atina ile Isparta arasında yapılan savaşlara ne denir? **Peleponnes Savaşları**
72. Yunanistan'da felsefe dalında yetişen ünlü filozoflar kimlerdir? **Sokrates, Eflatun (Platon), Aristo**
73. Yunanistan'da tarih alanında yetişen ünlü bilginler kimlerdir? **Heredot, Tukudites, Krenefon**
74. Yunanistan'da tıp alanında yetişen ünlü bilgin kimdir? **Hipokrat**
75. Tarihte ilk olimpiyatları kim düzenlemiştir? **Yunanlılar**
76. Eski Yunan'da sınıf farklılıklarını gidermek için kimler kanun yapmıştır? **Solon, Drakon, Klistenes**
77. Makedonya kralı Büyük İskender'in Asya seferi sonucunda doğu ve batı kültürünün kaynaşmasıyla oluşan kültüre ne denir? **Helenistik kültür**
78. Parşömen kâğıdını icat eden Hellenizm Krallığı hangisidir? **Bergama Krallığı**
79. Roma'da ihtiyarlar meclisine ne denir? **Senato**
80. Roma'da halk meclisine ne denir? **Kuria**
81. Roma'nın yerlileri ve soylularına ne denir? **Patriciler**
82. Roma'ya sonradan yerleşip oy hakkı olmayanlara ne denir? **Plepler**
83. Roma'da ilk köle ayaklanmasına önderlik eden kişi kimdir? **Spartaküs**
84. Roma'da cumhuriyet döneminde, senato tarafından seçilen ülkeyi yöneten kişilere ne denir? **Konsül**
85. Hıristiyanlık, Roma'da hangi olayla serbest bırakılmıştır? **313 Milano Fermanı**
86. İlk cumhuriyet yönetimini görüldüğü yer neresidir? **Roma Medeniyeti**
87. Bizans döneminde Anadolu'daki eyaletlere ne denirdi? **Tema**
88. Bizansın Anadoludaki valilerine ne denir? **Tekfur**
89. Roma'da patrici-plep mücadeleleri sonucunda hazırlanan kanunlara ne denir? **12 Levha Kanunları**
90. Bir ülkenin sınırları dışında işgal ettiği ve yönettiği anavatana sıkı bağlarla bağlı bölgeye ne denir? **Koloni**
91. Antalya yakınlarındaki Aspendos tiyatrosu hangi uygarlıktan günümüze kalan bir eserdir? **Romalılar**
92. Hristiyanlığın en büyük kilisesi hangisidir? **537 yılında Bizans tarafından açılan Ayasofya**

III. ÜNİTE

1. Türk adı hangi anlamlara gelir? **Uygur metinlerinde güç, kuvvet – Kaşgarlı Mahmut'un divanı lügatit Türk adlı eserinde olgunluk çağı – Çin kaynaklarında miğfer – Ziya Gökalp'e göre töreli, kanun nizam sahibi.**
2. Tarihte bilinen ilk Türk devleti hangisidir? **Asya Hun Devleti**
3. Asya Hun Devletinin ilk hükümdarı kimdir? **Teoman**
4. Çin Seddi neden yapılmıştır? **Asya Hunlarının saldırılarına karşı Çinliler tarafından**
5. Asya Hun Devletinin en önemli hükümdarı kimdir? **Metehan**
6. Türkler ilk kez bir bayrak altında ne zaman toplandı? **Asya (Büyük) Hun Devleti'nde Mete zamanında**
7. Türklerde onlu sisteme göre ilk düzenli orduyu kim kurdu? **Metehan**
8. Oğuz Kağan Destanı kimlere aittir? **Hunlar**
9. Avrupa'da kurulan ilk devlet hangisidir? **Avrupa Hun Devleti**
10. Avrupa Hun Devleti'nin en önemli hükümdarı kimdir? **Atilla**
11. Atillanın Bizans ile imzaladığı anlaşmaları hangileridir? **Margos ve Anatólyus Anlaşmaları**
12. Türk adıyla kurulmuş ilk devlet hangisidir? **Köktürkler**
13. Çin esaretinde kalan Türklerin başlattığı ayaklanma hangisidir? **Kürşat Ayaklanması**
14. Türk dilinin ve tarihinin ilk yazılı örneği hangisidir? **Orhun Abideleri**
15. Orhun Abideleri kimler adına dikilmiştir? **Tonyukuk, Bilge Kağan, Kültigin**

16. Orhun Abideleri günümüzde nerededir? **Moğolistan'ın Ulanbatur şehrinde**
17. Ergenekon destanı hangi devlete aittir? **Köktürkler**
18. Türeyiş ve Göç destanı kimlere aittir? **Uygurlar**
19. Yerleşik hayata geçen ilk Türk devleti hangisidir? **Uygurlar**
20. İlk Türk mimari eserlerini kim meydana getirmiştir? **Uygurlar**
21. Kağıt ve matbaayı kullanan ilk Türk devleti hangisidir? **Uygurlar**
22. Kendilerine ait alfabesi olan Türk devletleri hangisidir? **Uygurlar ve Köktürkler**
23. Et yemeyi yasakladığı için Uygurların savaşçı özelliklerini kaybetmelerine sebep olan din nedir? **Maniheizm**
24. İstanbul'u kuşatan ilk Türk topluluğu hangisidir? **Avarlar**
25. Musevi olan ilk ve tek Türk topluluğu hangisidir? **Hazarlar**
26. Müslümanlarla (Hz. Osman döneminde) ilk kez savaşan Türk topluluğu hangisidir? **Hazarlar**
27. Malazgirt Savaşında Bizans ordusundan Türk tarafına geçen Türk topluluğu hangisidir? **Peçenekler**
28. Fiziki güzellikleriyle ünlü olan Türk topluluğu hangisidir? **Kıpçaklar**
29. Dede Korkut hikayelerinde kimlerin mücadelesi anlatılmaktadır? **Oğuzlarla Kıpçakların mücadelesi**
30. Türk milletinin en kalabalık kolu hangisidir? **Oğuzlar**
31. Selçuklu ve Osmanlı devletlerini kuran Türk topluluğu hangisidir? **Oğuzlar**
32. Hazarlardan sonra Müslümanlarla (Emeviler döneminde) savaşan Türk topluluğu hangisidir? **Türgişler**
33. Metal parayı kullanan ilk Türk topluluğu hangisidir? **Türgişler**
34. Manas destanı kime aittir? **Kırgızlar**
35. Talas Savaşında Araplara yardım eden Türk topluluğu hangisidir? **Karluklar**
36. Toplu olarak İslamiyeti benimseyen ilk Türk topluluğu hangisidir? **Karluklar**
37. Kurgan nedir? **Eski Türklerde mezarların adıdır.**
38. Balbal nedir? **Mezarlarının başına da kişinin hayattayken öldürdüğü düşman sayısı kadar dikilmiş taşlara denir.**
39. Yuğ nedir? **Ölen kişinin ardından yapılan törene denir.**
40. Toy, Kengeş, Kurultay nedir? **Hükümdara devlet yönetimiyle ilgili konularda yardımcı olan Danışma meclisidir.**
41. Töre nedir? **Yazılı olmayan hukuk kurallarına denir.**
42. İkili Teşkilat nedir? **Ülkenin daha kolay yönetilmesi açısından doğu ve batı olmak üzere ikiye ayrılarak yönetilmesidir. Devletin doğusunu asıl hükümdar, batısını da ise "yabgu" unvanı ile hükümdarın kardeşi yönetmiştir.**
43. Kut nedir? **Hükümdarlara devleti yönetme yetkisinin tanrı tarafından verildiğine inanılmış yetkiye denir.**
44. Uçmağ nedir? **Cennet**
45. Tamu nedir? **Cehennem**
46. Kam-Şaman-Baksi nedir? **Eski Türklerde din adamlarına verilen isimlerdir.**
47. Oğuş nedir? **Aile**
48. Urug nedir? **Soy**
49. Budun nedir? **Millet**
50. İl nedir? **Devlet**
51. Yabgu nedir? **Hükümdardan sonraki yönetici, vali**
52. Tekin veya Tigin nedir? **Şehzade**
53. Sav nedir? **Atasözü**
54. Sagu nedir? **Ağıt**
55. Koşuk nedir? **Müzik eşliğinde söylenen şiir**
56. Göktanrı nedir? **Türklerin ilk inandıkları tek tanrı inancıdır.**

Tarih Öğretmeni
Mücahid ELKATMIŞ